

Kommunstyrelsens verksamhetsplan för digitalisering i Ekerö kommun

Innehåll

1. Uppdrag.....	1
2. Mål.....	2
3. Förutsättningar, analys och strategi.....	3
3.1 Nuläge.....	3
3.2 Informationssäkerhet.....	3
3.3 Gemensamma processer för förändringsarbete.....	4
3.4 Digitala plattformar.....	4
3.5 Samordnade digitala satsningar.....	5
4. Uppföljning.....	5
5. Ekonomi.....	6
6. Organisation.....	6

1. Uppdrag

Kommunstyrelsen har i uppdrag av Kommunfullmäktige att se till att hela kommunens verksamhet bedrivs effektivt och ändamålsenligt. Som del i uppdraget finns ansvar för kommundemensam verksamhetsutvecklingen där digitalisering är ett verktyg - en viktig komponent för att klara det framtida välfärdsuppdraget. Viljeriktning för kommunens digitalisering och ramarna för hur detta bedrivs inom Ekerö kommun framgår i den av Kommunfullmäktige antagna digitaliseringspolicyn.

Ekerö kommuns styrmodell utgår från målstyrning. Allianspartiernas politiska plattform för mandatperioden är inriktning för all verksamhet. Kommunfullmäktige har beslutat om fem övergripande mål för mandatperioden. Ett av dessa mål är av särskild betydelse för Kommunstyrelsens verksamhetsplan för digitalisering, nämligen "Ekerö kommuns resultat i upplevt bemötande och tillgänglighet ska ständigt förbättras", där digitaliseringen ger oss möjligheter att öka vår tillgänglighet.

Ett av Kommunstyrelsens verksamhetsmål är att "Ekerö kommun har en effektiv och modern förvaltning". Den kännetecknas av en digitaliserad verksamhetsutveckling och är utgångspunkten för denna verksamhetsplan. För att nå detta mål kommer Kommunstyrelsen att arbeta med fyra målområden:

- **Informationssäkerhet**

Systemen behöver vara säkra, både för att kunna utföra det kommunala uppdraget och för att människor ska känna tillit och trygghet. Det är också viktigt att värna om den personliga

integriteten i ett allt mer digitaliserat samhälle. Säkerhet och integritet på nätet liksom tillit till såväl tekniken som till verksamheten är en avgörande fråga för verksamhetsutvecklingen genom digitaliseringen.

- **Gemensamma processer för förändringsarbete**

Digitalisering är verksamhetsutveckling. För att säkerställa att utvecklingen sker på ett effektivt sätt och att effekterna hämtas hem behövs en verktygslåda med metoder och processer att använda i förändringsarbetet.

- **Digitala plattformar**

Trots den bredd i verksamhet som präglar kommunal verksamhet finns det funktioner och processer som är gemensamma mellan verksamheter. De digitala plattformar som tillhandahåller dessa funktioner och processer ska utvecklas och förvaltas centralt och kunna nyttjas av respektive verksamhet.

- **Samordna digitala satsningar**

Styrning och ledning är centrala begrepp i den förändring som digitaliseringen innebär. Dels för att utnyttja begränsade resurser så effektivt som möjligt och dels för att förenkla samarbeten över verksamhetsgränser.

2. Mål

Verksamhetsplanen för digitalisering sträcker sig fram till och med 2018 och omfattar fyra områden med mål att nå.

- **Informationssäkerhet**

- Kommunen följer lagstiftning och allmän praxis avseende informationssäkerhet och användning av molntjänster.
- Kommunen har en säker informationshantering som är dokumenterad och implementerad och som utifrån direktiv och tillämpningsanvisningar tydliggör vårt informationssäkerhetsarbete.
- Kommunen har klassificerat informationen i de verksamhetskritiska IT-systemen och etablerat ett regelverk för hur informationen ska hanteras baserat på klassificering.

- **Gemensamma processer för förändringsarbete**

- Kommunen har en modell för förvaltning av IT-system som är känd och tillämpad i hela organisationen.
- Kommunen har en projektmodell som är känd och tillämpad i hela organisationen för genomförande av digitaliseringsprojekt.

- **Digitala plattformar**

- Kommunen har en samordnad funktion för säker inloggning - som möjliggör två-faktorsautentisering - och tilldelning av behörigheter till system som inkluderar hela livscykeln.
- Kommunen har en e-tjänsteplattform samt organisation och processer för digitalisering av blanketter.

- **Samordna digitala satsningar**

- Kommunen följer aktivt upp effekter och kostnader av digitaliseringsprojekt och säkerställer nyttohemtagning.
- Kommunen har en dokumenterad plan för utveckling av IT-miljön, i syfte att möta verksamhetens behov.
- Kommunens verksamheter följer upp sina kostnader för IT och leverans av IT.

3. Förutsättningar, analys och strategi

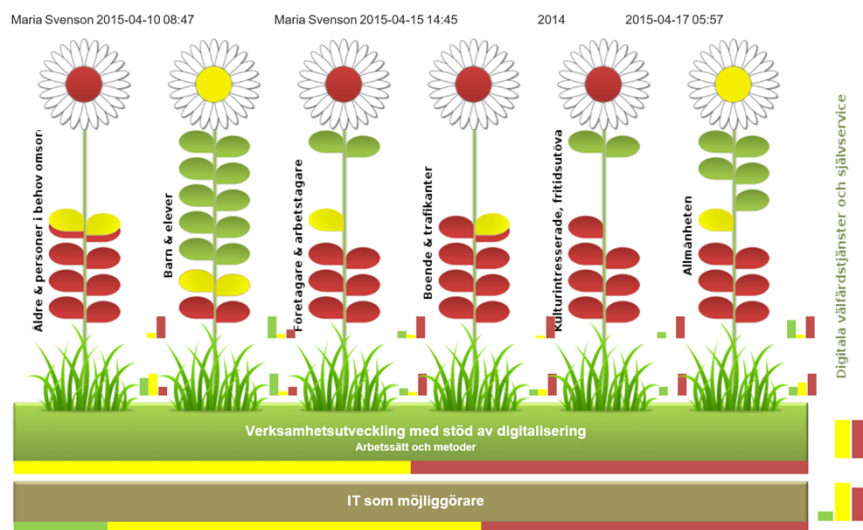
3.1 Nuläge

SKL har tagit fram ett verktyg för självvärdering av service och verksamhetsutveckling med stöd av IT, kallad eBlomlådan, som kan användas av landets kommuner. eBlomlådan beskriver hur långt en kommun har kommit i sin digitalisering utifrån tre perspektiv:

- Digitala välfärdstjänster och självservice
- Verksamhetsutveckling med stöd av IT
- IT som möjliggörare

Verksamhetsutveckling med stöd av IT delas dessutom in i två områden: ”arbetsätt och metoder” och ”verksamhetsspecifika”.

Kommunstyrelsens uppdrag omfattar de kommungemensamma delarna, det vill säga ”IT som möjliggörare” och ”Verksamhetsutveckling med stöd av IT - Arbetsätt och metoder”. Dessa illustreras i eBlomlådan som ”myllan” och ”gräsmattan” (se bilden nedan).

Den senaste självskattningen gjordes i april 2015 och avser år 2014. Som framgår av bilden är de områden som faller under Kommunstyrelsens ansvar de svagaste (minst gröna). Bedömningen är att arbete inom dessa områden är centrala för att Ekerö kommuns verksamheter ska kunna fortsätta utvecklas med hjälp av digitalisering.

3.2 Informationssäkerhet

3.2.1 Förutsättningar och analys

I takt med att allt mer data lagras och hanteras digitalt, dessutom i allt större utsträckning av externa parter i molnet, ökar behovet av systematiskt arbete för att garantera säkerhet och integritet. I början av 2016 förväntas den nya EU-lagstiftningen för hantering av personinformation, kallad dataskyddsförordningen, antas och därmed förstärks även de legala kraven.

Ekerö kommun har idag en god IT-säkerhet, som är en del av informationssäkerheten, och även en relativt god kunskap i organisationen avseende de avtal och analyser som ska föregå införande och förvaltning av molnbaserade tjänster. Dessa rutiner och system är inte fullt ut dokumenterade. Det saknas idag dokumenterade övergripande direktiv och tillämpningsanvisningar för säker informationshantering och en genomlysning och

klassificering av den information vi hanterar. Det gör att det är svårt att veta vilken säkerhet som krävs i olika system och situationer. Det innebär en risk för felaktig hantering av information och det komplicerar våra digitaliseringsåtgärder eftersom det finns en osäkerhet och ett utredningsmoment vid varje tillfälle.

3.2.2 Strategi

En informationsklassning genomförs och ett regelverk för hantering, autentiseringsmekanism, behörighetsprocess och kommunikation upprättas baserat på klassificeringen. Detta regelverk kan sedan användas i samtliga verksamheters digitaliseringsinitiativ för att säkerställa korrekt informationshantering.

Ansvariga i tjänstemannaorganisationen för denna del i verksamhetsplanen är säkerhetsenheten, IT-enheten och kommunkansliet. En handlingsplan upprättas med de aktiviteter som krävs för att uppfylla lagkrav och praxis med de anpassningar som den nya Datalagsförordningen kommer att kräva samt tydliggör ansvar och processer. Handlingsplanen innefattar även upprättande av direktiv och tillämpningsanvisningar för säker informationshantering.

3.3 Gemensamma processer för förändringsarbete

3.3.1 Förutsättningar och analys

Eftersom digitalisering handlar om att utveckla verksamheter och processer samt hitta nya möjligheter med hjälp av digital teknik och digital information, krävs nya/andra kompetenser och verktyg än de som traditionellt används i arbetet i linjen. Utveckling och ständiga förbättringar är naturligtvis något som pågår och har pågått redan innan digitalisering blev ett begrepp i samhället. Skillnaden ligger snarare i att förändringstakten ökar och att IT och kommunikationsteknik blir en allt tydligare framgångsfaktor. En annan tydlig skillnad är att utbyta av data med andra organisationer och företag ökar, vilket också ökar kraven på att hantera relationer med leverantörer och samarbetspartners.

3.3.2 Strategi

Modeller för systemförvaltning och projektledning samt styrning av dessa är viktiga redskap i en digitalisering. Ekerös systemförvaltningsmodell vidareutvecklas och att den används aktivt i organisationen säkerställs. I samtliga digitaliseringsprojekt ställs krav på att kommunens gemensamma projektmodell används på ett enhetligt sätt.

Inom ramen för projekt och systemförvaltning ryms många kompetenser och verktyg såsom kravanalys, testledning och test, riskanalys och användbarhet. Vissa av dessa är gemensamma för alla typer av projekt, andra specifika för digitaliseringsprojekt. Behov av nya arenor för kompetensutveckling och utbyte av erfarenheter, systemstöd samt utbildning för att möta dessa nya specifika behov av kompetenser och verktyg utreds och en handlingsplan för detta tas fram.

Ansvariga i tjänstemannaorganisationen för denna del i verksamhetsplanen är primärt IT-enheten och HR-enheten.

3.4 Digitala plattformar

3.4.1 Förutsättningar och analys

Som medborgare finns en förväntan att kunna söka information och hantera sina ärenden även utanför "ordinarie" kontorstid. Som medarbetare finns en förväntan att kunna utföra sina arbetsuppgifter även utanför arbetsplatsen. Detta gör att tillgänglighet och mobilitet är

två viktiga framgångsfaktorer för digitalisering. För att skapa förutsättningar för samtliga verksamheter att kunna erbjuda tillgänglighet och mobilitet på ett säkert och kostnadseffektivt sätt införs gemensamma digitala plattformar samt organisation för att förvalta plattformarna och bistå respektive verksamhet med att dra nytta av dessa på bästa sätt.

Idag är hemsidan den främsta kanalen för att erbjuda tillgänglighet till information utanför kontorstid. Genom att aktivt jobba med information, sökbarhet och struktur på hemsidan och komplettera den med e-tjänster som guidar våra medborgare i hanteringen av sina ärenden, blir vi effektivare i vår medborgarkontakt. För att kunna erbjuda e-tjänster krävs att vi kan erbjuda en säker inloggning för våra medborgare.

En säker inloggning till våra verksamhetssystem skapar också möjlighet att utveckla interna processer genom att vi även kan lagra känslig information på ett sätt som gör den tillgänglig och möjlig att utbyta information med andra organisationer på ett säkert sätt.

3.4.2 Strategi

En plattform för säker inloggning och hantering av behörigheter till information samt en plattform för e-tjänster införs. Organisation etableras för att förvalta dessa och stötta respektive verksamhet att nyttja dessa för att digitalisera sin verksamhet.

Ansvariga i tjänstemannaorganisationen för denna del i verksamhetsplanen är primärt Ekerö Direkt, informationsenheten och IT-enheten.

3.5 Samordnade digitala satsningar

3.5.1 Förutsättningar och analys

Med begränsade resurser är det nödvändigt att samordna digitala satsningar, dels för att hitta samordningsvinster och dels för att säkerställa att prioriteringar görs utifrån ett helhetsperspektiv. Idag finns det ett gott samarbete och en vilja till detta men den behöver kompletteras med ett mer systematiskt arbetssätt och en tydlighet i organisation, från politisk ledning och genom hela tjänstemannaorganisationen.

3.5.2 Strategi

För att uppnå målet om en effektiv och moden förvaltning genomförs ett antal aktiviteter för att systematisera förändringsarbetet och följa upp både kostnader och de värden som skapas.

Ansvariga i tjänstemannaorganisationen för denna del i verksamhetsplanen är IT-enheten och ekonomienheten.

4. Uppföljning

Genomförandet av verksamhetsplanen för digitalisering sker genom de definierade projekten och den prioritering som är gjord. Respektive projekt följs upp och utvärderas mot de effektmål som sätts upp i projektplanen för att säkerställa att önskade resultat uppnås och för att bidra till ett kontinuerligt lärande och arbete med ständiga förbättringar.

Som en indikator för den sammanvägda förflyttningen mot målen används eBlomlådan avseende de delar som faller under rubrikerna "IT som möjliggörare" och "Verksamhetsutveckling med stöd av digitalisering – arbetssätt och metoder". I enlighet med vad som beslutats som indikator för Kommunstyrelsens mål. Avsikten är en succesiv förbättring baserat på nuläget och detta rapporteras i verksamhetsredovisning per augusti och i verksamhetsberättelse i samband med årsredovisning. Huvudansvarig i

tjänstemannaorganisationen för återrapportering av uppgiften för den samlade bedömningen av målpuppfyllelse är IT-chef.

5. Ekonomi

Det går inte att på ett enkelt sätt visa ett direkt samband mellan digitalisering och några sänkta kostnader i en så pass stor och mångskiftande organisation som Ekerö kommun.

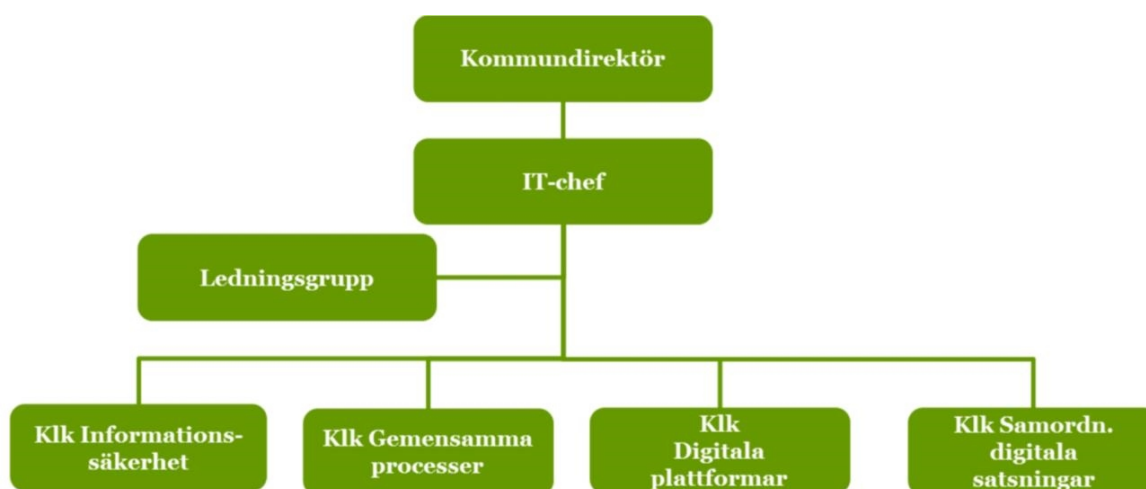
Vanligen är att gemensamma förvaltningsöverskridande insatser med en kostnad som redovisas "centralt" istället ger effektiviseringar och lägre kostnader i helt andra delar av organisationen. Det ska vara möjligt att hämta hem delar av sänkta kostnader i en decentraliserad organisation. Hela, eller delar av, effektiviseringen med positiv effekt på kostnadsnivån ska påverka nivå och prisutveckling på ersättningsnivåer, anslag och budgetramar men kan kräva delvis förändrad organisation och förändrade samarbeten för att effektiviseringen ska få genomslag även i den samlade kostnadsredovisningen.

Alternativkostnaden för att möta våra medborgares behov idag och i framtiden och vara en attraktiv arbetsgivare utan att dra nytta av digitaliseringens möjligheter kommer med hög sannolikhet istället att vara högre. Genom att ta ett samlat grepp i frågan kan vi dessutom utnyttja befintliga resurser mer effektivt.

Denna verksamhetsplan kommer att i första hand drivas med befintliga resurser och inom given budgetram. Det har påverkan på takten i genomförande. Särskilda satsningar som kräver investering tas upp i budget för kommunledningskontoret i den ordinarie budgetprocessen. En ökad ambitionsnivå i omfattning och takt i genomförande med behov av förstärkta ekonomiska resurser är politiska beslut. Ekonomiska effekter av förändrade förutsättningar – teknisk utveckling, lagkrav, samarbetsformer med andra myndigheter och liknande – gör det i nuläget inte möjligt att förutse hur det kan påverka planen för digitalisering.

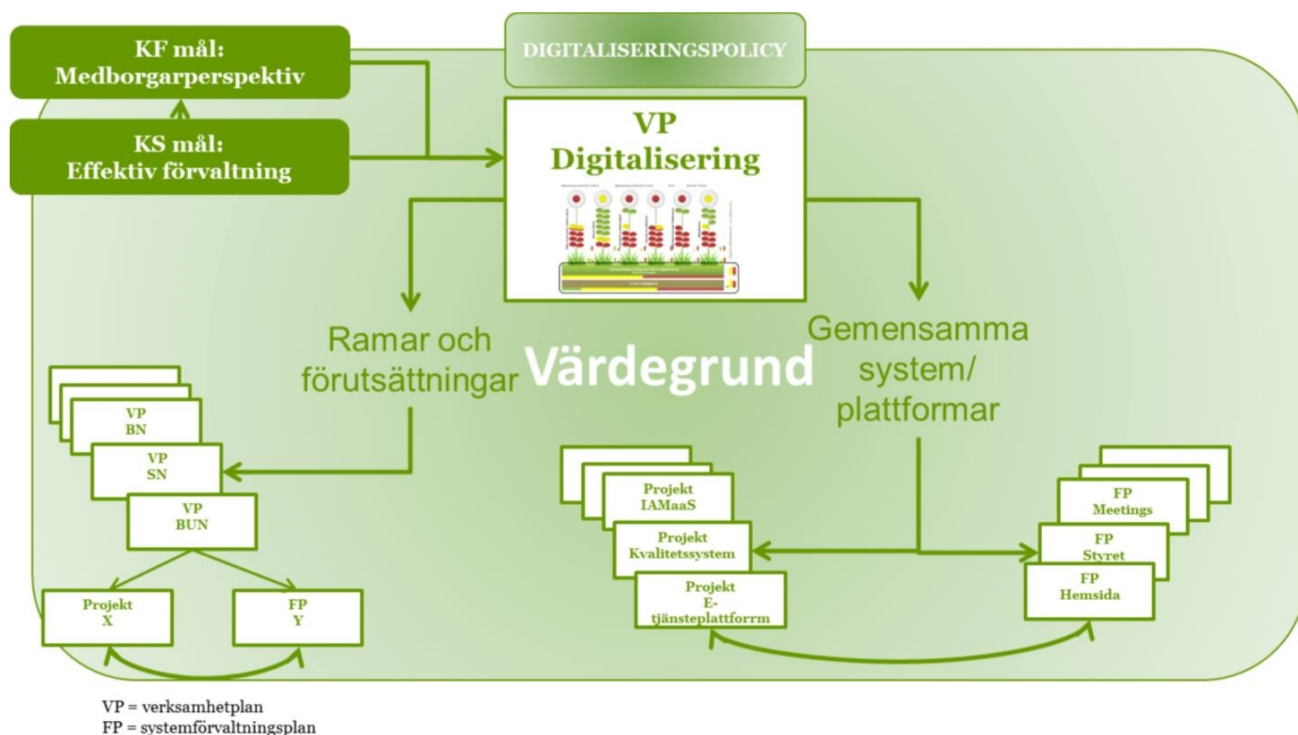
6. Organisation

Kommunledningskontoret ansvarar i tjänstemannaorganisationen för genomförandet av denna verksamhetsplan. IT-chefen samordnar arbetet inom kommunledningskontoret och rapporterar till Kommundirektören. Kommunens ledningsgrupp informeras regelbundet och fungerar som referensgrupp till kommunledningskontoret.

Klk = kommunledningskontoret

Bilaga: Översikt

Målen i Kommunstyrelsens verksamhetsplan för digitalisering i/av Ekerö kommun syftar dels till att ge ramar och skapa förutsättningar och dels till att införa och förvalta kommungemensamma system och plattformar som respektive nämnd och verksamhet kan utnyttja i sitt digitaliseringsarbete.

Hur nämnder/verksamheter arbetar med sin digitalisering beskrivs i resp. nämnds/verksamhets verksamhetsplan hur detta ska realiseras beskrivs i förvaltningsplaner och projektplaner.

Styrande dokument för Kommunstyrelsens verksamhetsplan för digitalisering i/av Ekerö kommun är den av Kommunfullmäktige fastslagna Digitaliseringspolicyn samt Kommunfullmäktiges och Kommunstyrelsens mål. Dessutom utgår vi från vår värdegrund; engagemang, kommunikation - öppen dialog och professionellt förhållningssätt.